

«ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ & ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ»

21.02.2018

Εύα Λαμπρινούδη, Δημήτρης Μάνος, Ελίνα Παπασπυροπούλου, Μαριάννα Σκλαβούνου, Νίκος Χριστοδουλέας

ΕΛΛΑΣΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

AGENDA

- **Εισαγωγή – Σκοπός της συνάντησης**
(G. Zorgno)
- **Νομικό Πλαίσιο**
(Ε. Παπασπυροπούλου)
- **Ορισμοί Διαθέσιμες Ασφαλιστικές Λύσεις, Καλύψεις, Εξαιρέσεις**
(Ε. Λαμπρινούδη)
- **Διαθέσιμες Ασφαλιστικές Λύσεις, Καλύψεις, Εξαιρέσεις**
(Ν. Χριστοδουλέας)
- **Επεκτάσεις κάλυψης**
(Δ. Μάνος)
- **Ανάκληση, Product Tampering**
(Δ. Μάνος)
- **Στοιχεία εκτίμησης κινδύνου**
(Μ. Σκλαβούνου)
- **Παραδείγματα ζημιών**
(Μ. Σκλαβούνου)
- **Ερωτήσεις**
- **Σύνοψη**
(G. Zorgno)

€21 δισ

- Αποζημιώσεις Α.Ε. (πλην κλάδου αυτοκινήτων) που καταβάλλονται από τις ασφαλιστικές εταιρίες ετησίως στην Ευρωπαϊκή Ένωση

48%

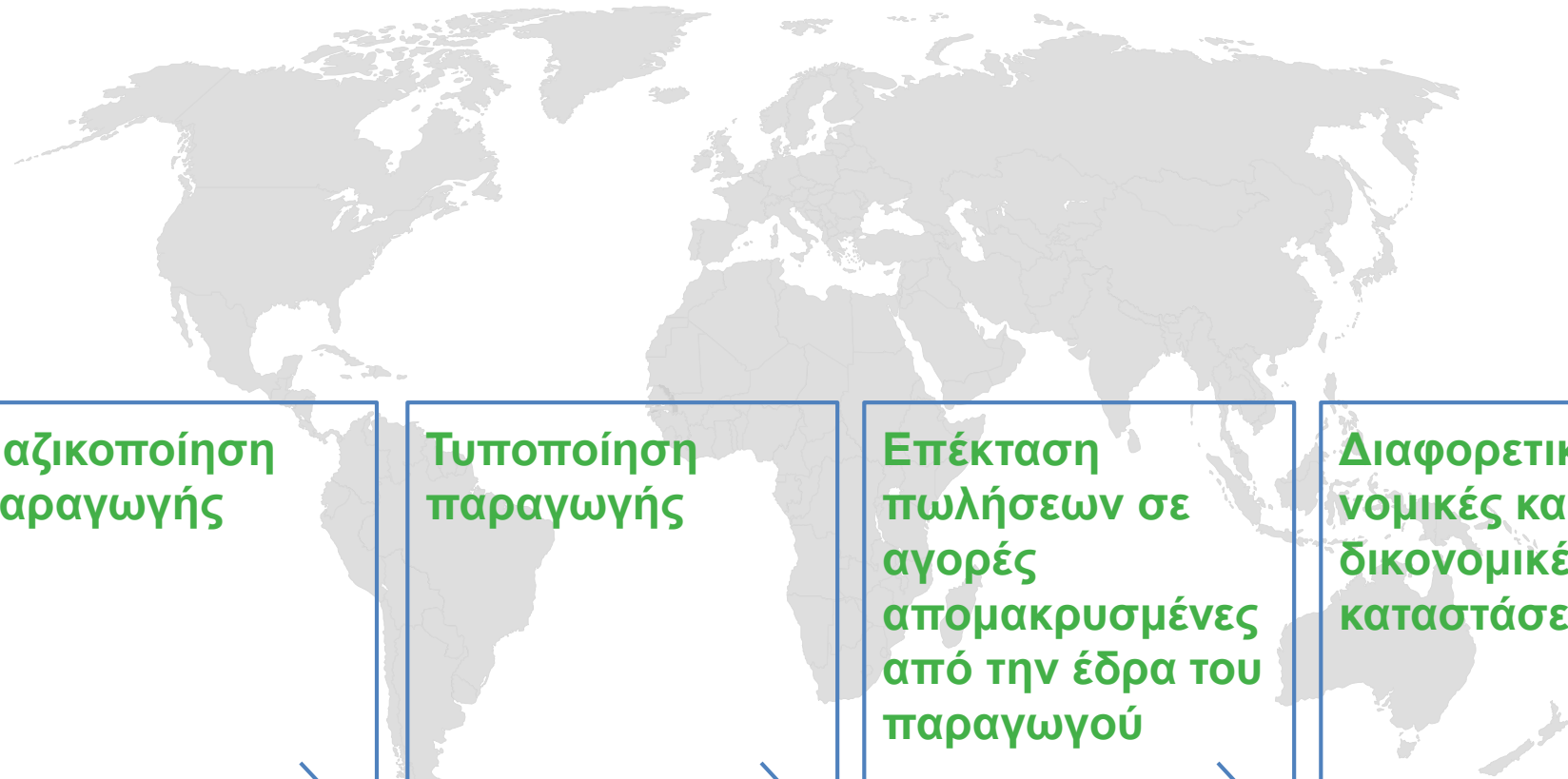
- Αύξηση ζημιών ανάκλησης το 2017 (παγκοσμίως)

USD
400mio

- Ετήσια Ασφάλιστρα της ανάκλησης παγκοσμίως

Παραγωγή στην παγκόσμια οικονομία

Μαζικοποίηση
παραγωγής

Τυποποίηση
παραγωγής

Επέκταση
πωλήσεων σε
αγορές
απομακρυσμένες
από την έδρα του
παραγωγού

Διαφορετικές
νομικές και
οικονομικές
καταστάσεις

*Όποιος ζημίωσε κάποιον οφείλει να
αποκαταστήσει τη ζημία...*

Ευθύνη

ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1988 ο καταναλωτής μπορούσε να καταφύγει για προστασία:

Είτε στις **διατάξεις που ρυθμίζουν τη σύμβαση** με βάση την οποία απέκτησε το προϊόν

Είτε στις **διατάξεις του Αστικού Κώδικα** που ορίζουν γενικώς ότι *όποιος ζημιώσει άλλον ενάντια στον νόμο υποχρεούται να τον αποζημιώσει*

Ευθύνη

Προϋπόθεση Πταίσματος:

→ δόλος
→ αμέλεια
στην κατασκευή του προϊόντος

που προκάλεσε τη συγκεκριμένη
ζημία

Έπρεπε ο καταναλωτής να
αποδείξει ότι το πρόσωπο που του
προμήθευσε το ελαττωματικό
προϊόν
ενήργησε εκ προθέσεως ή εξ
αμελείας
&
ότι το ελάττωμα συνδέεται με τη
συγκεκριμένη ζημία

Ευθύνη

Πριν από το 1988

σπανίως ο καταναλωτής προχωρούσε σε δικαστικό αγώνα κατά του παραγωγού

η αποτυχία ήταν σχεδόν δεδομένη

το κόστος του δικαστικού αγώνα δυσανάλογο σε σύγκριση με τη ζημία

Ευθύνη

Μετά το 1988

κατ' επιταγή του κοινοτικού δικαίου έχουμε νέες αυστηρότερες διατάξεις στο ελληνικό δίκαιο της αποζημίωσης:

Αντικειμενική Ευθύνη (ν.2251/94)

Ο Παραγωγός ευθύνεται για κάθε ζημία που οφείλεται σε ελάττωμα του προϊόντος του χωρίς να είναι απαραίτητο να αποδειχθεί υπαιτιότητα

Ο ζημιωθής αποδεικνύει τη ζημία, το ελάττωμα και τον αιτιώδη σύνδεσμο

Αντικειμενική ευθύνη – ν.2251/94

Ο παραγωγός
ευθύνεται για κάθε
ζημία που
οφείλεται σε
ελάττωμα του
προϊόντος του

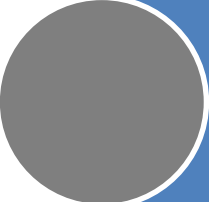
Ο παραγωγός δεν
μπορεί πλέον να
επικαλεσθεί την
έλλειψη
πταίσματος

Ο ζημιωθείς δεν
χρειάζεται να
αποδείξει το
σφάλμα του
παραγωγού

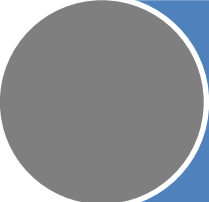
Ο ζημιωθείς διατηρεί το
δικαίωμα του να
διεκδικήσει αποζημίωση
βασισμένος στις
γενικές διατάξεις του
Αστικού Δικαίου

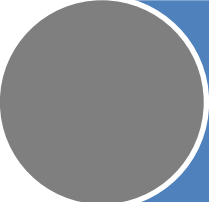
Σημεία Προσοχής

Η ευθύνη του «Παραγωγού» είναι απεριόριστη

Μακροπρόθεσμη έκθεση στον κίνδυνο

Άγνωστο νομικό περιβάλλον για τον επιχειρηματία

Τι θεωρείται προϊόν;

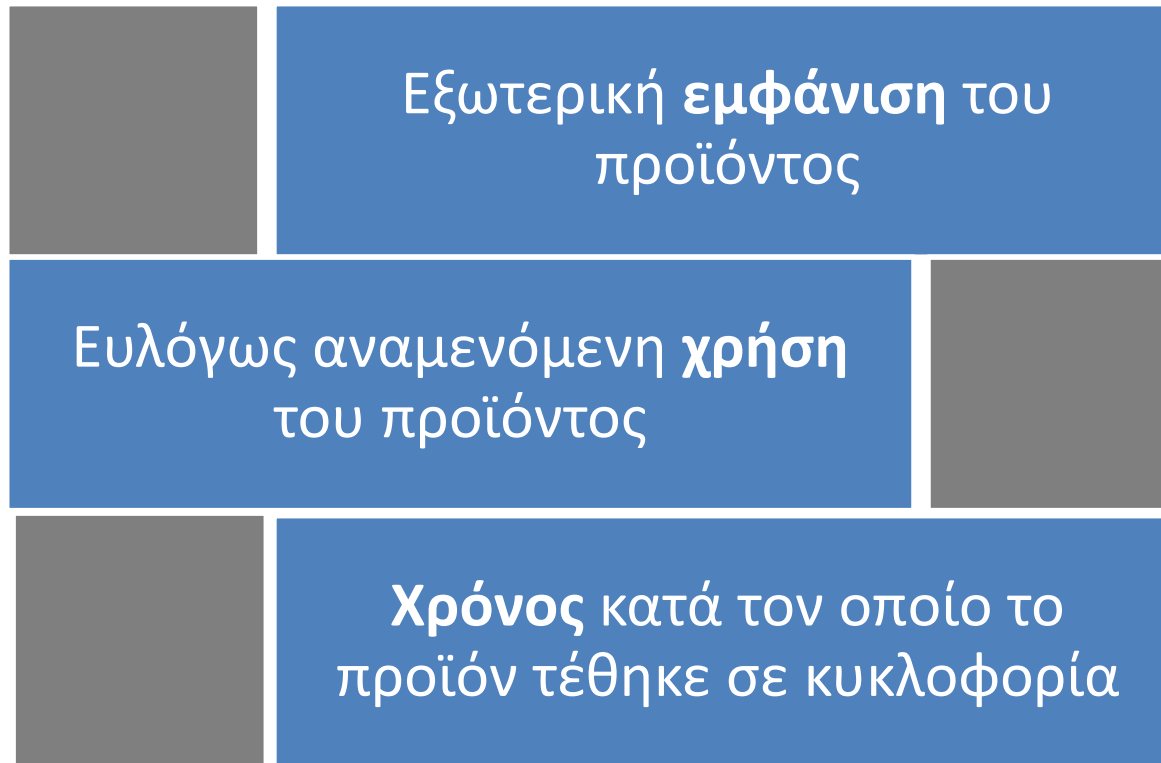
Κάθε κινητό πράγμα

- είτε τελικό προϊόν
- είτε συστατικό τελικού προϊόντος
- είτε πρώτη ύλη / συμπεριλαμβάνονται οι γεωργικές πρώτες ύλες
- φυσικές δυνάμεις (ηλεκτρισμός / θερμότητα)

Τι θεωρείται ελαττωματικό προϊόν;

Προϊόν το οποίο **δεν παρέχει την ασφάλεια που δικαιούται κανείς να αναμένει**, λαμβάνοντας υπόψη τα ακόλουθα:

Κατηγορίες Ελαττωμάτων

- 1 Σφάλματα **σχεδιασμού**
- 2 Σφάλματα στο στάδιο της **κατασκευής**
- 3 Εσφαλμένες **οδηγίες χρήσης** –
αμέλεια **προειδοποίησης** στην
ετικέτα
- 4 Ελαττώματα κατά την **παρακολούθηση**

Παραγωγός

1 **Κατασκευαστής**
τελικού προϊόντος, συστατικού
μέρους, πρώτης ύλης

2 **Οιονεί κατασκευαστής**
κάθε πρόσωπο που εμφανίζεται ως
παραγωγός του προϊόντος τοποθετώντας
σε αυτό την επωνυμία του, το σήμα του ή
άλλο διακριτικό του γνώρισμα

3 **Εισαγωγέας**

4 **Έμπορος**

Περιπτώσεις απαλλαγής

- Το προϊόν δεν τέθηκε σε κυκλοφορία από τον παραγωγό
- Το ελάττωμα δεν υπήρχε όταν το προϊόν τέθηκε σε κυκλοφορία
- Το προϊόν κατασκευάστηκε για ατομική χρήση
- Το ελάττωμα οφείλεται στο ότι το προϊόν κατασκευάστηκε σύμφωνα με αναγκαστικούς κανόνες δικαίου θεσπισμένους από δημόσια αρχή
- Όταν το προϊόν τέθηκε σε κυκλοφορία, το επίπεδο των επιστημονικών γνώσεων δεν επέτρεπε τη διαπίστωση του ελαττώματος

Τρίτος

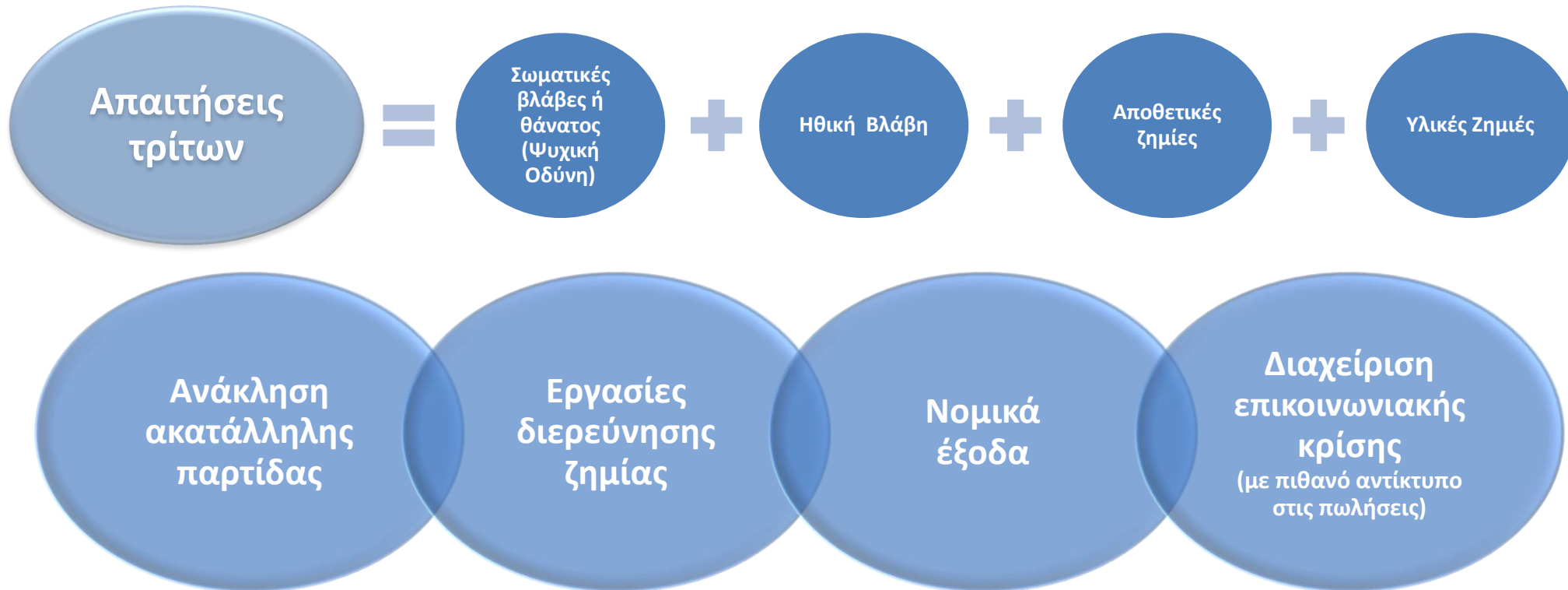
Τρίτοι θεωρούνται όλοι πλην του ασφαλισμένου

➤ Τελικός καταναλωτής

➤ Ενδιάμεσοι

Τι θα κληθούν να αντιμετωπίσουν ως κόστος οι ασφαλισμένοι

Η «τριαδική» σχέση της ασφάλισης Αστικής Ευθύνης

Τι περιλαμβάνεται στην έννοια της αποζημίωσης

- Απώλεια Ζωής ή Σωματική Βλάβη
- Ψυχική Οδύνη & Ηθική Βλάβη
- Υλικές Ζημιές
- Αποθετικές Ζημιές
- Νομικά έξοδα – έξοδα υπεράσπισης

Ασφαλιστική Σύμβαση

- Ετήσιο συμβόλαιο
- Βάση κάλυψης:
 - Occurrence
 - Claims Made and Reported

Occurrence basis

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΥΨΗΣ

➤ Occurrence trigger

Το ζημιογόνο γεγονός θα πρέπει να έχει συμβεί εντός της ασφαλιστικής περιόδου και να δηλωθεί εντός του πλαισίου της νόμιμης παραγραφής

Claims made & reported

ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΥΨΗΣ

- Ζημιογόνο γεγονός μετά την έναρξη της ασφαλιστικής περιόδου
- Έγερση απαίτησης Τρίτου κατά του Ασφαλισμένου για πρώτη φορά κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου
- Δήλωση πιθανής ζημίας από τον Ασφαλισμένο στην Ασφαλιστική Εταιρία κατά τη διάρκεια της ασφαλιστικής περιόδου

Claims made & reported

Αναδρομική Κάλυψη Ασφαλιστηρίου (Retro Date)

- **Επέκταση:** καλύπτονται ζημιογόνα γεγονότα πριν από την «κανονική» ημερομηνία έναρξης του Ασφαλιστηρίου
- **Προϋποθέσεις:**
 1. Θα πρέπει ρητά να έχει συμφωνήσει ο Ασφαλιστής
 2. Το ζημιογόνο γεγονός θα πρέπει να έχει πραγματοποιηθεί μετά την ημερομηνία έναρξης της αναδρομικής κάλυψης
 3. Καλύπτονται ζημιές τις οποίες δεν γνώριζε ο Ασφαλισμένος

Claims made & reported

Αναδρομική Κάλυψη Ασφαλιστηρίου (Retro Date)

- Ορισμένη διάρκεια
- Χρέωση επιπλέον Ασφαλίστρου

Claims made & reported

Εκτεταμένη περίοδος
γνωστοποίησης
απαιτήσεων
(Extended Reporting Period)

Επέκταση κάλυψης:

καλύπτονται ζημιογόνα
γεγονότα που συνέβησαν κατά
τη διάρκεια της ασφαλιστικής
περιόδου, αλλά έγιναν γνωστά
στον Ασφαλισμένο **μετά** τη
λήξη της ασφαλιστικής
περιόδου και **εντός** της
εκτεταμένης περιόδου
δήλωσης απαιτήσεων

Claims made & reported

Εκτεταμένη περίοδος
γνωστοποίησης
απαιτήσεων
(Extended Reporting Period)

Το ζημιογόνο γεγονός να έχει
λάβει χώρα κατά τη διάρκεια
της ασφαλιστικής περιόδου
και **όχι της περιόδου
γνωστοποίησης**

Claims made & reported

Εκτεταμένη περίοδος
γνωστοποίησης
απαιτήσεων
(Extended Reporting
Period)

Πότε χρειάζεται;

- Αλλαγή Ασφαλιστικής Εταιρίας
- Διακοπή Ασφαλιστηρίου
(και δεν υπάρχει Retro Date στο νέο ασφαλιστήριο)
- Παύση εργασιών Ασφαλισμένου (π.χ. σε περίπτωση πτώχευσης, πώλησης κ.ά.)

Claims made & reported

Εκτεταμένη περίοδος
γνωστοποίησης
απαιτήσεων

(Extended Reporting Period)

- ✓ Ισχύει για ορισμένο διάστημα μετά τη λήξη της ασφαλιστικής περιόδου.
- ✓ Σύμφωνα με το όριο ευθύνης του Ασφαλιστηρίου που έληξε
- ✓ Δεν πρέπει να συγχέεται με την εκ του νόμου παραγραφή

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

	CLAIMS MADE	OCCURRENCE
ΒΑΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	Ημερομηνία έγερσης απαίτησης / πιθανής έγερσης απαίτησης	Ημερομηνία Ζημιογόνου Γεγονότος
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΟΣΑ	Ισχύοντα όρια κατά την περίοδο δήλωσης της απαίτησης (συνήθως)	Ισχύοντα όρια κατά την περίοδο που συνέβη το ζημιογόνο γεγονός – ανεξαρτήτως του πότε δηλώθηκε
ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ	Ναι, υπό προϋποθέσεις	Όχι
ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΓΓΕΛΙΑΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ	Ναι, υπό προϋποθέσεις	Δεν χρειάζεται

Βασικές Εξαιρέσεις

- Ζημίες στα ίδια τα προϊόντα
- Ακαταλληλότητα των προϊόντων
- Εγγύηση Προϊόντος
- Ειδικότερα προϊόντα π.χ.
 - Αμύαντος
 - Προϊόντα αίματος
 - GMOs
 - Καπνός

Συνήθεις Εξαιρέσεις (δύνανται να καλυφθούν ως επέκταση)

- Ανάκληση Προϊόντων
- Καθαρώς οικονομικές ζημίες
- Συμβατική ευθύνη
- Σύνδεση / Ανάμιξη / Κατεργασία / Επεξεργασία Προϊόντων
- Έξοδα Εξαγωγής και Επανεγκατάστασης Προϊόντων

Ανάκληση Προϊόντος

- Μάρτιος 2009

Εταιρία τροφίμων σταματά την πώληση παιδικού παγωτού*

Κίνδυνος από πλαστικό

*Source: <http://www.produktrueckrufe.de>

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Ανάκληση Προϊόντος

- Απρίλιος 2012

Ανάκληση Procter & Gamble*

Μεταλλικά μέρη – κίνδυνος σοβαρής
σωματικής βλάβης

Ιδιαίτερα επικίνδυνα για παιδιά.

Source: <http://www.produktrueckrufe.de>

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

Ανάκληση Προϊόντος

Λόγοι ανάκλησης προϊόντος

- Σωματική Βλάβη ή επικείμενη σωματική βλάβη
- Υλική Ζημία ή επικείμενη υλική ζημία
- Συμβατικές υποχρεώσεις
- Κυβερνητική Ανάκληση
- Product Tampering

Ανάκληση Προϊόντος

Εμπλεκόμενα μέρη

- Τελικοί καταναλωτές
- Κατασκευαστές, Έμποροι
- Προμηθευτές, Μεταποιητές
- Δημόσιες αρχές
- Εκβιαστές – Κακόβουλοι
- Ιδιοκτήτης του σήματος (brand), παραγωγός προϊόντος τρίτου (άλλου brand)

Ανάκληση Προϊόντος

Διαφορετικοί τύποι ανάκλησης

- Ίδια ανάκληση (first party)
- Ανάκληση Τρίτου (third party)

Ανάκληση Προϊόντος

Συνέπειες ανάκλησης (άμεσες & μετρήσιμες)

- Κόστη ανακοίνωσης και γνωστοποίησης
- Κόστος διερεύνησης / εξακρίβωσης προβλήματος
- Έξοδα απόσυρσης
- Έξοδα μεταφοράς
- Έκτακτα έξοδα για υπερωρίες
- Έξοδα αποθήκευσης
- Δαπάνες καταστροφής

Ανάκληση Προϊόντος

Έμμεσές συνέπειες ανάκλησης

- Απώλεια εσόδων
- Απώλεια παραγωγής
- Απώλεια μεριδίου αγοράς
- Αποκατάσταση προϊόντος
- Απώλεια φήμης

Παράγοντες Εκτίμησης Κινδύνου

Στοιχεία Ασφαλισμένης Επιχείρησης

- Αναλυτική Περιγραφή Δραστηριότητας
- Οικονομικά στοιχεία (τζίρος παρελθόντος, τρέχοντος και πρόβλεψη επόμενου έτους)

Παράγοντες Εκτίμησης Κινδύνου

Προϊόντα

- Τύπος προϊόντος – Περιγραφή / είδος τελικό προϊόν, ημικατεργασμένο, πρώτη ύλη κλπ)
- Τζίρο ανά προϊόν
- Η παραγωγή γίνεται από τον ασφαλισμένο? Σε εγκαταστάσεις τρίτων? Παράγετε προϊόντα με ετικέτα τρίτου?
- Εξαγωγές και που;
 - διαχωρισμός τουλάχιστο ανά ήπειρο
 - Απ' ευθείας εξαγωγή ή μέσω πωλητών (vendors)
 - Έμμεσες εξαγωγές (αφανής εξαγωγή)

Παράγοντες Εκτίμησης Κινδύνου

- Υπάρχουν προϊόντα που ενσωματώνονται σε προϊόντα τρίτων? Εάν ναι, υπάρχει ανάγκη για επέκταση κάλυψης για σύνδεση, ανάμιξη κατεργασία και έξοδα εξαγωγής
 - **Εδώ κυρίως τρίτο έχουμε τον/τους ενδιάμεσους παραγωγούς**
- Υπάρχουν προϊόντα μέσα στην Ζετία που έχει σταματήσει η παραγωγή τους
- Υπάρχουν προϊόντα που έχετε σχεδιάσει να μπουν στην παραγωγή μέσα στη χρονιά

Παράγοντες Εκτίμησης Κινδύνου

- Γεωγραφικά όρια / Δίκαιο / Δικαιοδοσία
- Υπάρχουν συμβατικές υποχρεώσεις για άρση αναγωγικών δικαιωμάτων;
- Υπάρχει ένδειξη παρτίδας παραγωγής;
- Ποιοτικός έλεγχος (διαδικασία)
- Παρέχετε εγγυήσεις για το προϊόν σας;
- Επιθεωρήσεις / έλεγχοι
- Πλάνο ανάκλησης

Παραδείγματα Ζημιών

Φαρμακοβιομηχανία Χ ασφαλισμένη με όριο ευθύνης 1.000.000€ δέχεται αγωγή από τρίτο καθώς ανήλικο παιδί το οποίο εμβολιάστηκε με προϊόν της Φαρμακοβιομηχανίας νόσησε άμεσα και έκτοτε πάσχει από παραπληγία. Το συνολικό ύψος της αποζημίωσης ανέρχεται σε € 800.000.

Αιτία: Λάθος/παράληψη στις οδηγίες χρήσης, έγραφε το μεταγλωττισμένο κείμενο ότι ο χρήστης μπορεί να νοσήσει αλλά δεν ανέφερε τις νόσους, ξεχάστηκε...

Παραδείγματα Ζημιών

Αλευροβιομηχανία Ψ προμηθεύει άλευρα στη Βιομηχανία Παραγωγής Αρτοπαρασκευασμάτων Χ. Η εταιρία Χ παράγει φρυγανιές και κατά την διάρκεια του ποιοτικού ελέγχου προκύπτει ότι σε αυτές υπάρχουν ρινίσματα σιδήρου. Απαιτεί άμεσα και λαμβάνει τα έξοδα παραγωγής και καταστροφής όλης της σειράς παραγωγής φρυγανιών. Το συνολικό ύψος της αποζημίωσης ανέρχεται σε € 75.000

Αιτία: Υπεργολάβος μεταφορέας της Αλευροβιομηχανίας Ψ δεν είχε καθαρίσει σωστά το μεταφορικό μέσο με αποτέλεσμα το μεταφερόμενο στον προμηθευτή αλεύρι να αναμιχθεί με ρινίσματα σιδήρου

Παραδείγματα Ζημιών

Μικρή τοπική εταιρία παραγωγής ζυμαρικών Κ έλαβε πρόσφατα την απόφαση να προχωρήσει στη σύναψη ασφάλισης αστικής ευθύνης προϊόντος. Πράγματι μετά από έρευνα αγοράς η εταιρία σύναψε σχετικό ασφαλιστήριο συμβόλαιο, σε βάση occurrence, με τη Χ ασφαλιστική εταιρία. Η διάρκεια ασφάλισης συμφωνήθηκε για το χρονικό διάστημα από 1/09/2015 έως 1/09/2016 (και δεν ανανεώθηκε). Στις 15 Ιουλίου 2017 κοινοποιήθηκε στην εταιρία ζυμαρικών Κ αγωγή αποζημίωσης από πελάτη της, ο οποίος παραπονιόταν ότι στις 20 Σεπτεμβρίου 2015 υπέστη αυτός και τα παιδιά του σοβαρή δηλητηρίαση που οφειλόταν στην κατανάλωση ζυμαρικών παραγωγής της εταιρίας Κ. Τα ζυμαρικά που του προκάλεσαν τη δηλητηρίαση έφεραν ημερομηνία παραγωγής 1/05/2015 και αγοράστηκαν από αυτόν 20/08/2015.

Αποζημιώθηκε, διότι το ασφαλιστήριο συμβόλαιο έχει συμφωνηθεί σε βάση occurrence και το ζημιογόνο γεγονός που είναι η δηλητηρίαση έλαβε χώρα στις 20 Σεπτεμβρίου 2015, δηλαδή εντός της συμφωνηθείσας ασφαλιστικής περιόδου (1/09/2015 – 1/09/2016).

Σας ευχαριστούμε !

ΕΝΩΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ
ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ